

MATCH MED BEHOVENE I GRUNDSKOLEN

Delanalyse 3 i evalueringen af læreruddannelsen

Bilag 2: Tabelrapport fra spørgeskema til skoleledere

INDHOLD

DELANALYSE 3 I EVALUERINGEN AF LÆRERUDDANNELSEN: MATCH MED BEHOVENE I GRUNDSKOLEN

1	Om tabelrapporten	3
2	Skoleledernes vurdering af dimittendernes motivation	5
3	Skoleledernes vurdering af dimittendernes kompetencer	6
4	Skoleledernes oplevelse af kulturen blandt dimittender på læreruddannelsen	20
5	Skoleledernes oplevelse af dimittendernes overgang fra læreruddannelsen	21
6	Kompetencedækning	26
7	Skolelederens, skolens og dimittendens baggrund	27

1 Om tabelrapporten

Det fremgår af den politiske aftale indgået i juni 2012 mellem den daværende regering bestående af Socialdemokratiet, Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti med Venstre, Konservative og Dansk Folkeparti, at uddannelsen til professionsbachelor som lærer i folkeskolen (herefter læreruddannelsen) skulle reformeres. Det fremgår ligeledes af aftalen om den nye læreruddannelse, at der skal ske en samlet evaluering af uddannelsen efter dens første gennemløb.

Som et led i evalueringen af den nye læreruddannelse bistår Epinion Styrelsen for Forskning og Uddannelse (herefter SFU) med at indsamle information om læreruddannelsens arbejdsmarkedsrelevans og match med behovene i grundskolen. Det sker gennem spørgeskemaundersøgelser blandt både dimittender, skoleledere og praktiklærere på skolerne samt fokusgruppeinterviews med dimittender og skoleledere. Formålet med denne dataindsamling er at afdække de kompetencer, som de lærerstuderende har opnået gennem undervisningen og praktikken på læreruddannelsen samt grundskolernes behov og oplevelsen af kulturen på uddannelsen.

Evalueringen skal samlet danne grundlag for en vurdering af, i hvilken grad læreruddannelsen har høj kvalitet og lever op til de politiske målsætninger, samt om læreruddannelsen kan forbedres og videreudvikles. Den samlede evaluering gennemføres af en ekspertgruppe med afsæt i tre delanalyser.

1.1 Datagrundlag og metode

Denne rapport viser besvarelsene fra skoleledere, der har ansat mindst en lærer fra den nye læreruddannelse. Alle skoleledere på danske grundskoler har modtaget en e-mailinvitation med et link til undersøgelsen. Skolelederne fik muligheden for enten selv at besvare undersøgelsen eller at videresende spørgeskemaet til den person på skolen, der har størst indsigt i dimittendens daglige arbejde som lærer, og som meningsfuldt kan tage stilling til personens kompetencer.

I alt har 1.074 skoleledere besvaret undersøgelsen, hvilket svarer til en svarprocent på 59 %. Spørgeskemaundersøgelsen er gennemført i perioden 31. maj til 29. august 2018. 204 ud af 1.074 skoler har påbegyndt besvarelsen af spørgeskemaet og angivet, at de har ansat en nyuddannet lærerdimittend. I alt har 169 skoleledere besvaret hele undersøgelsen. Det er besvarelsene fra disse 169 skoler, som danner grundlag for denne rapport.

Spørgeskemaundersøgelserne blandt skoleledere er udarbejdet med afsæt i udvalgte evalueringsspørgsmål. Epinion har foretaget operationaliseringen i samarbejde med Danmarks Evalueringsinstitut og Styrelsen for Forskning og Uddannelse (SFU). De fleste spørgsmål er formuleret med samme ordlyd til dimittender, skoleledere og praktiklærere for at muliggøre sammenligningen af besvarelsene. Resultaterne er udtryk for skoleledernes subjektive oplevelser og vurderinger. Der henvises til kapitel 9 i "Delanalyse 3: Match med behovene i grundskolen" for en uddybende gennemgang af datagrundlag og metode.

1.2 LÆSEVEJLEDNING

Rapporten indeholder indledning samt følgende fem kapitler:

- Kapitel 2: Skoleledernes vurdering af dimittendens motivation
- Kapitel 3: Skoleledernes vurdering af dimittendens kompetencer
- Kapitel 4: Skoleledernes oplevelse af kulturen blandt dimittender på læreruddannelsen
- Kapitel 5: Skoleledernes oplevelse af dimittendens overgang fra læreruddannelsen
- Kapitel 6: Kompetencedækning
- Kapitel 7: Skolelederens, skolens og dimittendens baggrund

Kapitlerne og dertilhørende tabeller præsenteres i stort set samme rækkefølge som skolelederne har fået stillet spørgsmålene i spørgeskemaet.

Rapporten viser undersøgelsens resultater i form af tabeller. Tabellerne viser resultaterne som procenttal, dvs. andele af skoleledere, der har ansat lærerdimittender fra den nye læreruddannelse. I nogle tilfælde kan tabellerne summere til mere end 100 %, hvilket skyldes respondentens mulighed for at afgive flere svar ved det pågældende spørgsmål.

2 Skoleledernes vurdering af dimittendernes engagement og ambitioner

I kapitlet præsenteres skolelederens vurdering af dimittendernes engagement og ambitioner.

TABEL 2.1

I hvilken grad oplever du, at den nyuddannede ... ?

	I meget høj grad	I høj grad	I nogen grad	I mindre grad	Slet ikke	Ved ikke	Total
	Procent	Procent	Procent	Procent	Procent	Procent	Procent
Udviser et stort engagement omkring at gøre en forskel som lærer (n=169)	30	54	14	1	1	1	100
Udviser et engagement og professionelt ansvar som lærer (n=169)	28	53	14	4	1	1	100
Har ambitioner om at gøre en forskel for eleverne (n=169)	34	51	11	2	0	2	100
Er opmærksom på at udvikle sig selv som lærer (n=169)	27	43	17	9	1	4	100
Er opmærksom på at udvikle lærerkollegiet og skolen (n=169)	14	30	31	18	3	4	100

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt skoleledere, der har ansat mindst en dimittend fra den nye læreruddannelse, 2018

3 Skoleledernes vurdering af dimittendens kompetencer

Kapitel 3 viser skoleledernes vurdering af dimittendernes kompetencer i jobbet som grundskolelærer. Her præsenteres skolelederens vurdering af, i hvilken høj grad den nyuddannede er i stand til og/eller i hvor høj grad det er vigtigt for lederen, at den nyuddannede er i stand til at gøre brug af en given kompetence.

Der er operationaliseret 34 kompetencer grupperet i tre overordnede kompetencetyper:

- Fagfaglige kompetencer, herunder fagdidaktiske kompetencer (6 kompetencer)
- Almendidaktiske og pædagogiske kompetencer (18 kompetencer)
- Almene lærerkompetencer (7 kompetencer)
- Professionelle kompetencer (3 kompetencer)¹

Først præsenteres skolelederens overordnede vurdering af førnævnte kompetencer på en 10-trinsskala, hvorefter skolelederens vurdering af de 34 kompetencer præsenteres. Afslutningsvis fremlægges skolelederens vurdering af udviklingen af kompetencer blandt dimittender fra læreruddannelsen de sidste fem år, samt skolelederens bud på andre relevante kompetencer.

TABEL 3.1

Hvor stærke fagfaglige kompetencer inden for sine undervisningsfag oplever du, at den nyuddannede samlet set har? Angiv fra 0 til 10, hvor 10 angiver et meget højt niveau af kompetencer, mens 0 angiver et meget lavt niveau.

	Antal	Procent
0 – Et meget lavt niveau	1	1 %
1	1	1 %
2	0	0 %
3	3	2 %
4	3	2 %
5 – Et middel niveau	11	7 %
6	7	4 %
7	42	25 %
8	54	32 %

¹ I Delanalyse 3 indgår de professionelle kompetencer i fremstillingen af resultaterne i de tre øvrige kompetencetyper. "Faglig nysgerrighed og lyst til at opsøge ny faglig viden" bliver grupperet under "Fagfaglige kompetencer", "Have en undersøgende og reflekteret tilgang til egen undervisningspraksis" under "Almendidaktiske og pædagogiske kompetencer" og "Agere og føle sig som autoritet over for elever og forældre" blev kategoriseret som "Almene og professionsrettede kompetencer".

	Antal	Procent
9	28	17 %
10 – Et meget højt niveau	17	10 %
Ved ikke	2	1 %
Total	169	100 %

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt skoleledere, der har ansat mindst en dimittend fra den nye læreruddannelse, 2018

TABEL 3.2

Hvor stærke fagfaglige kompetencer inden for sine undervisningsfag oplever du, at den nyuddannede samlet set har? Angiv fra 0 til 10, hvor 10 angiver et meget højt niveau af kompetencer, mens 0 angiver et meget lavt niveau.

	Gennemsnit	Std. Afvigelse	N
Hvor stærke fagfaglige kompetencer inden for sine undervisningsfag oplever du, at den nyuddannede samlet set har? Angiv fra 0 til 10, hvor 10 angiver et meget højt niveau af kompetencer, mens 0 angiver et meget lavt niveau.	7.6	1.7	167

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt skoleledere, der har ansat mindst en dimittend fra den nye læreruddannelse, 2018

Note: I beregning af gennemsnit er 'Ved ikke-svar' udeladt

TABEL 3.3

De næste spørgsmål handler om fagfaglige kompetencer i den nyuddannedes undervisningsfag.

	Den nyuddannede lærer er i stand til ... ?	For mig som leder er det vigtigt, at den nyuddannede lærer er i stand til ...?
	Procent	Procent
Selv at udvise stor faglig viden og stærke faglige færdigheder i sin undervisningsfag	81	96
At omsætte sin faglige viden og sine faglige færdigheder i undervisningen	77	97
At anvende varierede, fagspecifikke didaktiske metoder	66	91
At vurdere og begrunde valg af læremidler til undervisning i fagene	48	68
At gøre fagenes indhold nærværende og engagerende for eleverne	73	98
At holde sine faglige kompetencer ajour og selvstændigt opsøge ny fagviden, fx via bøger, kurser, m.m.	64	83

	Den nyuddannede lærer er i stand til ... ?	For mig som leder er det vigtigt, at den nyuddannede lærer er i stand til ...?
	Procent	Procent

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt skoleledere, der har ansat mindst en dimittend fra den nye læreruddannelse, 2018

Note: Tabellen viser andelen, der har svaret i høj eller meget høj grad. 'Ved ikke'-svar er udeladt.

TABEL 3.4

Hvor stærke almindelige og pædagogiske kompetencer oplever du, at den nyuddannede samlet set har? Angiv fra 0 til 10, hvor 10 angiver et meget højt niveau af kompetencer, mens 0 angiver et meget lavt niveau.

	Antal	Procent
0 – Et meget lavt niveau	0	0 %
1	2	1 %
2	1	1 %
3	5	3 %
4	9	5 %
5 – Et middel niveau	25	15 %
6	17	10 %
7	34	20 %
8	43	25 %
9	21	12 %
10 – Et meget højt niveau	11	7 %
Ved ikke	1	1 %
Total	169	100 %

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt skoleledere, der har ansat mindst en dimittend fra den nye læreruddannelse, 2018

TABEL 3.5

I det følgende skal du vurdere kompetencer hos den nyuddannede, der vedrører at kunne sætte mål og evaluere.

	Den nyuddannede lærer er i stand til ... ?	For mig som leder er det vigtigt, at den nyuddannede lærer er i stand til ...?
	Procent	Procent
At sætte konkrete læringsmål for den enkelte elev	44	73
At planlægge konkret undervisningsforløb	83	96
At lave en systematisk evaluering af den enkelte elevs fremskridt, fx via inddragelse af elevdata	33	76
At lave en systematisk evaluering af klassens fremskridt efter endt undervisningsforløb	41	83
At få eleven til at have en realistisk vurdering af eget niveau	40	77
At kunne an vise, hvad eleven konkret skal gøre for at kunne nå sine mål	41	88

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt skoleledere, der har ansat mindst en dimittend fra den nye læreruddannelse, 2018

Note: Tabellen viser andelen, der har svaret i høj eller meget høj grad. 'Ved ikke'-svar er udeladt.

TABEL 3.6

I det følgende skal du vurdere kompetencer hos den nyuddannede, der vedrører differentieret undervisning og varierede undervisningsformer.

	Den nyuddannede lærer er i stand til ... ?	For mig som leder er det vigtigt, at den nyuddannede lærer er i stand til ...?
	Procent	Procent
At variere sine undervisningsformer ved fx at bruge en bred, varieret vifte af didaktiske tilgange	49	85
At tilpasse sin undervisning efter elevernes forskellige forudsætninger og behov	40	86
At integrere bevægelse i undervisningen (dvs. at bevægelsen ikke udgør en 'pause', men understøtter den konkrete læring i det fag, der undervises i)	36	61

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt skoleledere, der har ansat mindst en dimittend fra den nye læreruddannelse, 2018

Note: Tabellen viser andelen, der har svaret i høj eller meget høj grad. 'Ved ikke'-svar er udeladt.

TABEL 3.7

I det følgende skal du vurdere kompetencer hos den nyuddannede ift. relationsarbejde, inklusion og inddragelse.

	Den nyuddannede lærer er i stand til ... ?	For mig som leder er det vigtigt, at den nyuddannede lærer er i stand til ...?
	Procent	Procent
At udøve kompetent klasseledelse	52	94
At etablere og udvikle positive sociale relationer, så eleven føler sig tryk i undervisningen	73	98
At håndtere konflikter blandt eleverne	48	89
At inkludere og aktivt inddrage elever med specialpædagogiske udfordringer i undervisningen	34	80
At inkludere og aktivt inddrage elever med dansk som andet sprog i undervisningen	37*	67
At danne eleverne demokratisk via fx medbestemmelse af undervisningens indhold/form, inddragelse i beslutninger, m.m.	53	74

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt skoleledere, der har ansat mindst en dimittend fra den nye læreruddannelse, 2018

Note: Tabellen viser andelen, der har svaret i høj eller meget høj grad. 'Ved ikke'-svar er udeladt.

*Vurderingen af denne kompetence er mere usikker, da 41 % af skolelederne har svaret "ved ikke". Vurderingerne bygger derfor kun på besvarelser fra 99 skoleledere.

TABEL 3.8

Hvor stærke almindidaktiske og pædagogiske kompetencer oplever du, at den nyuddannede samlet set har? Angiv fra 0 til 10, hvor 10 angiver et meget højt niveau af kompetencer, mens 0 angiver et meget lavt niveau.

	Gennemsnit	Std. Afvigelse	N
Hvor stærke almindidaktiske og pædagogiske kompetencer oplever du, at den nyuddannede samlet set har? Angiv fra 0 til 10, hvor 10 angiver et meget højt niveau af kompetencer, mens 0 angiver et meget lavt niveau.	6.9	1.9	168

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt skoleledere, der har ansat mindst en dimittend fra den nye læreruddannelse, 2018

Note: I beregning af gennemsnit er 'Ved ikke-svar' udeladt

TABEL 3.9

I det følgende skal du vurdere kompetencer hos den nyuddannede, der vedrører digitale kompetencer.

	Den nyuddannede lærer er i stand til ... ?	For mig som leder er det vigtigt, at den nyuddannede lærer er i stand til ...?
	Procent	Procent
At anvende digitale læremidler og medier til at understøtte elevernes læring i de enkelte fag	76	85
At anvende digitale læringsplatforme, fx til at kommunikere med elever, forældre og lærere	73	83
At danne eleverne til agere som kritiske digitale brugere mht. kildekritik, sikkerhed, god adfærd på nettet, m.m.	58	87

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt skoleledere, der har ansat mindst en dimittend fra den nye læreruddannelse, 2018

Note: Tabellen viser andelen, der har svaret i høj eller meget høj grad. 'Ved ikke'-svar er udeladt.

TABEL 3.10

Hvor stærke almene lærerkompetencer oplever du, at den nyuddannede samlet set har? Angiv fra 0 til 10, hvor 10 angiver et meget højt niveau af kompetencer, mens 0 angiver et meget lavt niveau.

	Antal	Procent
0 – Et meget lavt niveau	0	0 %
1	1	1 %
2	1	1 %
3	3	2 %
4	9	5 %
5 – Et middel niveau	19	11 %
6	24	14 %
7	33	20 %
8	44	26 %
9	26	15 %
10 – Et meget højt niveau	8	5 %
Ved ikke	1	1 %
Total	169	100 %

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt skoleledere, der har ansat mindst en dimittend fra den nye læreruddannelse, 2018

TABEL 3.11

Hvor stærke almene lærerkompetencer oplever du, at den nyuddannede samlet set har? Angiv fra 0 til 10, hvor 10 angiver et meget højt niveau af kompetencer, mens 0 angiver et meget lavt niveau.

	Gennemsnit	Std. Afvigelse	N
Hvor stærke almene lærerkompetencer oplever du, at den nyuddannede samlet set har? Angiv fra 0 til 10, hvor 10 angiver et meget højt niveau af kompetencer, mens 0 angiver et meget lavt niveau.	7.0	1.7	168

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt skoleledere, der har ansat mindst en dimittend fra den nye læreruddannelse, 2018

Note: I beregning af gennemsnit er 'Ved ikke-svar' udeladt

TABEL 3.12

I det følgende skal du vurdere kompetencer hos den nyuddannede, der vedrører samarbejde og andre almene lærerkompetencer.

	Den nyuddannede lærer er i stand til ... ?	For mig som leder er det vigtigt, at den nyuddannede lærer er i stand til ...?
	Procent	Procent
At udarbejde årsplaner	69	84
At bidrage til samarbejdet med de andre lærere (fx teamsamarbejde, vidensudveksling, koordinering, planlægning)	74	93
At samarbejde med pædagoger om (fx fælles undervisning, trivselsmål m.m.)	63	83
At gennemføre undervisning i samarbejde med skoleeksterne parter (fx lokale erhvervsliv, museer, musikskoler, m.m.)	43*	55
At indgå i samarbejde med PPR-medarbejdere, vejledere og andre ressourcepersoner om indsatser for den enkelte elev eller klassen	46*	84
At kommunikere og samarbejde med forældrene om elevens skolegang	53	95
At håndtere konflikter i forældresamarbejdet	35	85

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt skoleledere, der har ansat mindst en dimittend fra den nye læreruddannelse, 2018

Note: Tabellen viser andelen, der har svaret i høj eller meget høj grad. 'Ved ikke'-svar er udeladt.

*Vurderingen af disse kompetencer er mere usikre, da mellem 22 og 24 % af skolelederne har svaret "ved ikke". Vurderingerne bygger derfor kun på besvarelser fra henholdsvis 128 og 132 skoleledere.

TABEL 3.13

Hvor stærke professionelle lærerkompetencer oplever du, at den nyuddannede samlet set har? Angiv fra 0 til 10, hvor 10 angiver et meget højt niveau af kompetencer, mens 0 angiver et meget lavt niveau.

	Antal	Procent
0 – Et meget lavt niveau	0	0 %
1	1	1 %
2	1	1 %
3	1	1 %
4	7	4 %
5 – Et middel niveau	15	9 %
6	26	15 %
7	37	22 %
8	44	26 %
9	26	15 %
10 – Et meget højt niveau	10	6 %
Ved ikke	1	1 %
Total	169	100 %

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt skoleledere, der har ansat mindst en dimittend fra den nye læreruddannelse, 2018

TABEL 3.14

Hvor stærke professionelle lærerkompetencer oplever du, at den nyuddannede samlet set har? Angiv fra 0 til 10, hvor 10 angiver et meget højt niveau af kompetencer, mens 0 angiver et meget lavt niveau.

	Gennemsnit	Std. Afvigelse	N
Hvor stærke professionelle lærerkompetencer oplever du, at den nyuddannede samlet set har? Angiv fra 0 til 10, hvor 10 angiver et meget højt niveau af kompetencer, mens 0 angiver et meget lavt niveau.	7.2	1.7	168

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt skoleledere, der har ansat mindst en dimittend fra den nye læreruddannelse, 2018

Note: I beregning af gennemsnit er 'Ved ikke-svar' udeladt

TABEL 3.15

I det følgende skal du vurdere kompetencer hos den nyuddannede, der vedrører forskellige professionelle kompetencer.

	Den nyuddannede lærer er i stand til ... ?	For mig som leder er det vigtigt, at den nyuddannede lærer er i stand til ...?
	Procent	Procent
At agere som en autoritet over for elever og forældre	43	93
At have en faglig nysgerrighed og lyst til at opsøge ny faglig viden	84	90
At have en undersøgende og reflekteret tilgang til sin egen undervisningspraksis	65	93

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt skoleledere, der har ansat mindst en dimittend fra den nye læreruddannelse, 2018

Note: Tabellen viser andelen, der har svaret i høj eller meget høj grad. 'Ved ikke'-svar er udeladt.

TABEL 3.16

I det ovenstående har du skulle vurdere kompetencer hos den nyuddannede på din skole. Vi er også interesseret i at høre, hvordan du vil sammenligne kompetencer blandt nyuddannede fra læreruddannelsen i dag i forhold til nyuddannede fra fx 5 år siden.

	Antal	Procent
Kompetenceniveauet blandt nyuddannede er højere i dag end for 5 år siden	35	22 %
Kompetenceniveauet blandt nyuddannede er ca. det samme i dag som for 5 år siden	62	39 %
Kompetenceniveauet blandt nyuddannede er lavere i dag end for 5 år siden	23	14 %
Ved ikke	41	25 %
Total	161	100 %

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt skoleledere, der har ansat mindst en dimittend fra den nye læreruddannelse, 2018

Note: Spørgsmålet stilles kun til ledere, der er dimitterede fra læreruddannelsen før 2013 eller som har arbejdet på skolen i mere end fire år.

TABEL 3.17

Vurderer du, at kompetenceniveauet på de følgende kompetencer er højere eller lavere blandt nyuddannede fra læreruddannelsen i dag, end for nyuddannede, der blev færdige for 5 år siden?

	Højere i dag end for 5 år siden	Ca. det samme i dag som for 5 år siden	Lavere i dag end for 5 år siden	Ved ikke	Total
	Procent	Procent	Procent	Procent	Procent
Fagfaglig viden og færdigheder inden for undervisningsfagene (n=161)	19	48	10	23	100
Fagdidaktisk viden og færdighed inden for undervisningsfagene (fx formidle det faglige område til eleverne) (n=161)	23	44	11	22	100
Almene didaktiske og pædagogiske kompetencer (fx klasseledelse og undervisningsdifferentiering) (n=161)	19	39	21	21	100
Almene lærerkompetencer (fx team-samarbejde og skole-hjem-samarbejde) (n=161)	18	44	15	23	100
Professionelle kompetencer (fx autoritet og faglig nysgerrighed) (n=161)	16	40	20	24	100

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt skoleledere, der har ansat mindst en dimittend fra den nye læreruddannelse, 2018

Note: Spørgsmålet stilles kun til ledere, der er dimitterede fra læreruddannelsen før 2013 eller som har arbejdet på skolen i mere end fire år.

TABEL 3.18

Er de andre typer af kompetencer – ud over de nævnte – som du oplever som særligt relevante for lærerjobbet, og som du gerne vil have, at læreruddannelsen tillægger en større vægt? (n=169)

	Antal	Procent
Angiver kompetence	72	43 %
Ved ikke	31	18 %
Jeg kan ikke pege på flere typer af kompetencer	66	39 %
Total	169	100 %

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt skoleledere, der har ansat mindst en dimittend fra den nye læreruddannelse, 2018

Note: Spørgsmålet er stillet som et multiple-choice spørgsmål, hvorfor procenterne summer til mere end 100 %

TABEL 3.19

Kategorisering af åbne besvarelser – Andre typer af kompetencer, som opleves som særligt relevante for lærerjobbet, og som læreruddannelsen bør tillægge en større vægt på (Første nævnte kompetence)?

	Antal	Procent
Relationskompetencer	12	17%
Klasseledelse	10	14%
Personlige kompetencer	10	14%
Samarbejde mellem skole og hjem	6	8%
Undervisning i praksis	6	8%
Tværprofessionelt samarbejde	5	7%
Fleksibilitet/differentiering i undervisningen	5	7%
Dannelse	4	6%
Omstillingsparathed	3	4%
Konflikthåndtering	2	3%
Håndtering af udfordrede elever	2	3%
Kommunikation	2	3%
Fagfaglige kompetencer	2	3%
Eksaminering	1	1%
Planlægning af tid	1	1%
Andet	1	1%
Total	72	100%

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt skoleledere, der har ansat mindst en dimittend fra den nye læreruddannelse, 2018

TABEL 3.20

Kategorisering af åbne besvarelser – Andre typer af kompetencer, som opleves som særligt relevante for lærerjobbet, og som læreruddannelsen bør tillægge en større vægt på (Anden nævnte kompetence)?

	Antal	Procent
Klasseledelse	8	15%
Tværfagligt samarbejde	6	11%
Personlige kompetencer	6	11%
Undervisning i praksis	5	9%
Samarbejde mellem skole og hjem	4	8%
Pædagogiske kompetencer	4	8%
Konfliktbehandling	3	6%
Relationskompetencer	3	6%
Planlægning af tid	3	6%
Håndtering af udfordrede elever	3	6%
Fagfaglige kompetencer	3	6%
Fleksibilitet/differentiering i undervisningen	2	4%
Håndtering af ordblinde	1	2%
Kommunikation	1	2%
Dannelse	1	2%
Total	53	100%

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt skoleledere, der har ansat mindst en dimittend fra den nye læreruddannelse, 2018

TABEL 3.21

Kategorisering af åbne besvarelser – Andre typer af kompetencer, som opleves som særligt relevante for lærerjobbet, og som læreruddannelsen bør tillægge en større vægt på (Tredje nævnte kompetence)?

	Antal	Procent
Personlige kompetencer	6	22%
Fagfaglige kompetencer	4	15%
Samarbejde mellem skole og hjem	3	11%
Undervisning i praksis	3	11%
Fleksibilitet/differentiering i undervisningen	3	11%
Klasseledelse	2	7%
Relationskompetencer	2	7%
Tværfagligt samarbejde	1	4%
Håndtering af udfordrede elever	1	4%
Kommunikation	1	4%
Pædagogiske kompetencer	1	4%
Total	27	100%

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt skoleledere, der har ansat mindst en dimittend fra den nye læreruddannelse, 2018

4 Skoleledernes oplevelse af kulturen blandt dimittender på læreruddannelsen

Kapitlet fremlægger skoleledernes besvarelser omhandlende kulturen på læreruddannelsen.

TABEL 4.1

Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn om læreruddannelsen? Hvis du ikke kender tilstrækkeligt til uddannelsen, kan du altid svare "Ved ikke".

	Helt enig	Delvist enig	Hverken enig eller uenig	Delvist uenig	Helt uenig	Ved ikke	Total
	Procent	Procent	Procent	Procent	Procent	Procent	Procent
Jeg oplever en kultur, som bærer præg af, at de studerende er ambitiøse med hensyn til at blive dygtige lærere (n=169)	39	34	9	3	1	14	100
Læreruddannelsen er generelt et krævende studie at gennemføre (n=169)	8	22	20	23	8	18	100

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt skoleledere, der har ansat mindst en dimittend fra den nye læreruddannelse, 2018

5 Skoleledernes oplevelse af dimittendernes overgang fra læreruddannelsen

Kapitlet præsenterer skoleledernes oplevelse af dimittendernes overgang fra læreruddannelsen til arbejdsmarkedet. Skolelederne har vurderet, i hvilken grad dimittenderne var klædt på til første job samt om skolen iværksatte aktiviteter for hjælpe og støtte dimittenderne i den første tid som lærer.

TABEL 5.1

De følgende spørgsmål handler om forløbet ifm. dimittendens overgang fra læreruddannelsen til nu. I hvilken grad oplevede du, at læreruddannelsen samlet set har klædt den nyuddannede lærer godt på til sit første job hos jer?

	Antal	Procent
I meget høj grad	5	3 %
I høj grad	70	41 %
I nogen grad	71	42 %
I mindre grad	17	10 %
Slet ikke	3	2 %
Ved ikke	3	2 %
Total	169	100 %

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt skoleledere, der har ansat mindst en dimittend fra den nye læreruddannelse, 2018

TABEL 5.2

Har I som skole iværksat nogle af følgende aktiviteter med henblik på at hjælpe den nyuddannede i sin første tid som lærer? (n=169)

	Antal	Procent
En introdag / et introforløb inden for de første par måneder, hvor den nyuddannede bliver introduceret til arbejdspladsen og nye kollegaer	79	47 %
En mentorordning, hvor du blev tilknyttet en kollega fra arbejdspladsen, som havde ansvaret for, at du bliver godt integreret	136	80 %
Have løbende statusamtaler med den nyuddannede inden for de første måneder	128	76 %
Give den nyuddannede ekstra tid til opgaver, fx ved et lavere antal undervisningstimer eller mere tid til forberedelse	129	76 %
Ingen af de nævnte aktiviteter	3	2 %
Andet	20	12 %
Total	495	293 %

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt skoleledere, der har ansat mindst en dimittend fra den nye læreruddannelse, 2018

Note: Spørgsmålet er stillet som et multiple-choice spørgsmål, hvorfor procenterne summer til mere end 100 %

TABEL 5.3

Kategoriserede åbne besvarelser: Andet hjælp ifm. den første tid i jobbet?

	Antal	Procent
Intromøder	7	35%
Ekstra timer	4	20%
Teamsamarbejde	4	20%
Mentorordning	1	5%
Tolærerordning	1	5%
Løbende opfølgning	1	5%
Tidligere ansættelse	1	5%

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt skoleledere, der har ansat mindst en dimittend fra den nye læreruddannelse, 2018

TABEL 5.4

Har dimittenden været på et eller flere kurser i den første tid som lærer? Og hvilke kompetencer havde kurset / kurserne til formål at udvikle hos dimittenden?

	Antal	Procent
Ja, hvilke kurser	77	46 %
Nej	92	54 %
Total	169	100 %

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt skoleledere, der har ansat mindst en dimittend fra den nye læreruddannelse, 2018

TABEL 5.5

Kategoriserede åbne besvarelser: Kurset / kurserne samt hvilke kompetencer kurset / kurserne havde til formål at udvikle?

	Antal	Procent
Nye lærere	15	20%
Andet fagspecifikt fag	8	11%
Andre IT-platforme	7	9%
Klasseledelse	5	7%
Uspecificerede kurser (DSA, Teach, PLF, A.P. Møller)	5	7%
Idræt/Bevægelse	4	5%
Pædagogik/Inklusion	4	5%
Matematik	3	4%
Naturfag	3	4%
Bedømmelse	3	4%
Skole som arbejdsplads	3	4%
Specialpædagogik	2	3%
Læringsmæssig udvikling	2	3%
Konflikthåndtering	2	3%
Dansk	1	1%
Tysk	1	1%
Synlig læring	1	1%
Relationskompetence	1	1%
Fagfaglige kompetencer	1	1%
Didaktik	1	1%
MinUddannelse	1	1%
Andet	2	3%
Total	75	100%

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt skoleledere, der har ansat mindst en dimittend fra den nye læreruddannelse, 2018

TABEL 5.6

Har I på anden vis haft fokus på at give dimittenden en særlig støtte i den første tid som lærer med henblik på at lette overgangen til det nye lærerjob?

	Antal	Procent
Ja	83	49 %
Ved ikke	26	15 %
Jeg ønsker ikke at uddybe yderligere	60	36 %
Total	169	100 %

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt skoleledere, der har ansat mindst en dimittend fra den nye læreruddannelse, 2018

TABEL 5.7

Kategoriserede åbne besvarelser: Anden støtte i forbindelse med overgang?

	Antal	Procent
Teamsamarbejde	15	18%
Samtale med leder/supervision	14	17%
Mentorordning	13	16%
Åbne kollegaer og leder / kollegavejledning	11	13%
Sparring	10	12%
Færre timer	7	8%
Tolærerordning	2	2%
Eksterne kurser	2	2%
Lettelse opgavefordeling	2	2%
Tidligere ansættelse/praktikforløb	1	1%
Nej	1	1%
Andet	5	6%
Total	83	100%

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt skoleledere, der har ansat mindst en dimittend fra den nye læreruddannelse, 2018

6 Kompetencedækning

Kapitlet omhandler skolelederens oplevelse af kompetencedækning, herunder udfordringer med hensyn til at finde nyuddannede med de rette fagkombinationer samt hvor ofte skolelederen har oplevet, at dimittenderne sættes til at undervise i fag, som dimittenderne ikke har undervisningskompetencer indenfor.

TABEL 6.1

I hvilken grad er det en udfordring at finde nyuddannede lærere, der med sine undervisningsfag har de fagkombinationer, som matcher din skoles behov / efterspørgsel?

	Antal	Procent
I meget høj grad	18	11 %
I høj grad	53	31 %
I nogen grad	61	36 %
I mindre grad	28	17 %
Slet ikke	5	3 %
Ved ikke	4	2 %
Total	169	100 %

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt skoleledere, der har ansat mindst en dimittend fra den nye læreruddannelse, 2018

TABEL 6.2

Har I på din skole oplevet, at nyuddannede lærere bliver sat til at undervise i fag, som personen ikke har en formel undervisningskompetence inden for?

	Antal	Procent
Ja, det sker ofte	11	7 %
Ja, det sker indimellem	58	34 %
Ja, men det sker sjældent	62	37 %
Nej, det sker som udgangspunkt aldrig	36	21 %
Ved ikke	2	1 %
Total	169	100 %

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt skoleledere, der har ansat mindst en dimittend fra den nye læreruddannelse, 2018

7 Skolelederens, skolens og dimittendernes baggrund

Afslutningsvis viser kapitel 7 fordelingerne for spørgsmål vedrørende skoleledernes, skolers og dimittendernes baggrund. Det dækker over spørgsmål vedrørende skoleledernes stilling, uddannelse og anciennitet samt institutionstype. Dertil belyses dimittendernes fagkombination, undervisningstrin, uddannelsestype og tidligere tilknytning til skolen.

TABEL 7.1

Inden vi spørger nærmere ind til den nyuddannedes arbejde, vil vi gerne høre lidt om din egen stilling samt den skole, du er ansat ved. Hvilken beskrivelse passer bedst på din nuværende stillingsbetegnelse?

	Antal	Procent
Skoleleder	113	67 %
Afdelingsleder	28	17 %
Pædagogisk leder	16	9 %
Andet	12	7 %
Total	169	100 %

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt skoleledere, der har ansat mindst en dimittend fra den nye læreruddannelse, 2018

TABEL 7.2

Er du selv uddannet som folkeskolelærer?

	Antal	Procent
Ja	157	93 %
Nej	12	7 %
Total	169	100 %

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt skoleledere, der har ansat mindst en dimittend fra den nye læreruddannelse, 2018

TABEL 7.3

I hvilket årstal dimitterede du fra læreruddannelsen?

	Antal	Procent
1976-1985	32	20 %
1986-1995	42	27 %
1996-2005	65	41 %
2006-2015	18	11 %
Total	157	100 %

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt skoleledere, der har ansat mindst en dimittend fra den nye læreruddannelse, 2018

Note: Spørgsmålet stilles kun til skoleledere, der er uddannet folkeskolelærer.

TABEL 7.4

Hvor mange år har du samlet set været ansat på din skole?

	Antal	Procent
0-2 år	38	22 %
3-5 år	55	33 %
6-10 år	28	17 %
11-15 år	19	11 %
16 år eller mere	29	17 %
Total	169	100 %

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt skoleledere, der har ansat mindst en dimittend fra den nye læreruddannelse, 2018

TABEL 7.5

Hvilken beskrivelse passer bedst på jeres institution?

	Antal	Procent
En folkeskole	120	71 %
En privat-/friskole	47	28 %
Andet	2	1 %
Total	169	100 %

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt skoleledere, der har ansat mindst en dimittend fra den nye læreruddannelse, 2018

TABEL 7.6

Nu vil vi gerne høre lidt mere om den nyuddannede lærers baggrund. (n=169)

	Antal	Procent
Billedkunst	11	7 %
Biologi	22	13 %
Dansk 1.-6. klassetrin	47	28 %
Dansk 4.-10. klassetrin	46	27 %
Engelsk (begge aldersspecialiseringer)	50	30 %
Fransk	0	0 %
Fysik/kemi	28	17 %
Geografi	19	11 %
Historie	41	24 %
Håndværk og design	14	8 %
Idræt (begge aldersspecialiseringer)	52	31 %
Kristendomskundskab/religion	29	17 %
Mådkundskab	17	10 %
Matematik 1.-6. klassetrin	39	23 %
Matematik 4.-10. klassetrin	35	21 %
Musik	11	7 %
Natur/teknologi	28	17 %
Samfundsfag	31	18 %
Tysk	9	5 %
Andet/andre fag	14	8 %
Andet/andre fag, jeg ikke kan huske	2	1 %
Ved ikke	0	0 %
Total	545	322 %

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt skoleledere, der har ansat mindst en dimittend fra den nye læreruddannelse, 2018

Note: Spørgsmålet er stillet som et multiple-choice spørgsmål, hvorfor procenterne summer til mere end 100 %

TABEL 7.7

På hvilket trin foregår de fleste af den nyuddannedes undervisningstimer?
(n=169)

	Antal	Procent
Indskoling (0.-3. klasse)	50	30 %
Mellemtrinnet (4.-6. klasse)	86	51 %
Udskoling (7.-10. klasse)	82	49 %
Anden målgruppe (fx specialklasse eller lign.)	3	2 %
Total	221	131 %

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt skoleledere, der har ansat mindst en dimittend fra den nye læreruddannelse, 2018

Note: Spørgsmålet er stillet som et multiple-choice spørgsmål, hvorfor procenterne summer til mere end 100 %

TABEL 7.8

Har den nyuddannede ... ?

	Antal	Procent
En ordinær læreruddannelse	168	99 %
En meritlæreruddannelse	1	1 %
Total	169	100 %

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt skoleledere, der har ansat mindst en dimittend fra den nye læreruddannelse, 2018

TABEL 7.9

Har dimittenden tidligere været ansat på skolen (fx som lærervikar)?

	Antal	Procent
Ja	44	26 %
Nej	125	74 %
Total	169	100 %

Kilde: Spørgeskemaundersøgelse blandt skoleledere, der har ansat mindst en dimittend fra den nye læreruddannelse, 2018

